MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF

Seduta tal-11 ta' Mejju, 2010

Citazzjoni Numru. 410/1994/1

Anthony **FENECH** f'ismu proprju u għan-nom tal-assenti John Fenech, Carmelo Mifsud, Nicholas Cachia, John Cachia, Victoria Cachia, Alfred Cachia, Mary mart Vincent Trefilletti, Joseph Cachia, kif ukoll Victoria mart Joseph Azzopardi, Mary u Rita Bonanno, xebbiet, u Carmen mart Joseph Bezzina

vs

Spiridione **BARTOLO**

Il-Qorti:

Rat l-Att taċ-Ċitazzjoni mressaq fil-25 ta' Marzu, 1994, li bih u għar-raġunijiet hemm imsemmija, l-atturi talbu li din

il-Qorti (a) ssib li d-drittijiet ta' proprjeta' leġittima tal-parti mill-art imsejħa "*ċ-Ċens tal-Għerbulin*", magħrufa wkoll bħala "*Tas-Sellum*", fil-limiti tal-Mellieħa, tal-kejl ta' madwar mija u sitta u tmenin punt ħamsa metri kwadri (186.5 m^2) hija tagħhom biss; (b) tordna lill-imħarrek jitlaq l-imsemmija art minn taħt idejh u jgħaddihielhom f'dak iż-żmien qasir u perentorju li l-Qorti jogħġobha tagħtih; u (ċ) jekk meħtieġ, taħtar nutar biex jippubblika l-kuntratt meħtieġ u kif ukoll kuraturi biex jidhru fuq l-att f'isem dawk li jonqsu li jersqu. Talbu wkoll l-ispejjeż;

Rat in-Nota tal-Eċċezzjonijiet imressqa mill-imħarrek fit-3 ta' Ġunju, 1994, li biha laqa' għall-azzjoni attriċi billi, b'mod preliminari, qal li l-attur Anthony Fenech jeħtieġlu juri prokura li turi li tassew qiegħed jidher għal min qal li qiegħed jirrappreżenta. Fil-mertu, laqa' billi qal li l-atturi jridu juru liema sewwasew hija l-art li jitkellmu dwarha ladarba naqsu li jagħtu tagħrif ċar fiċ-Ċitazzjoni. F'kull każ, laqa' billi qal li l-art hija tiegħu għaliex xtraha b'kuntratt pubbliku fl-4 ta' Diċembru, 1989, u tinsab reġistrata skond l-Att dwar ir-Reġistrazzjoni tal-Artijiet;

Rat id-degriet tagħha (diversament presjeduta) tat-22 ta' Ġunju, 1994[1], li bih ħatret lill-Avukat Joseph Azzopardi bħala perit legali bl-għajnuna tal-Perit arkitett Renato LaFerla;

Rat ir-Relazzjoni mressqa mill-Periti ġudizzjarji fid-19 ta' Jannar, 1996[2], u minnhom maħlufa kif imiss waqt is-smigħ tal-20 ta' Marzu, 1996;

Rat id-degriet tagħha (diversament presjeduta) tal-24 ta' Ġunju, 1996[3] li bih u fuq talba magħmula mill-imħarrek bin-Nota tiegħu tal-25 ta' Marzu, 1996, ħatret bħala periti addizzjonali lill-Avukat

Joseph Ċiappara, u lill-Periti arkitetti Rene' Buttiġieġ u Frederick Doublet, liema degriet inbidel "*contrario imperio*" b'ieħor tad-9 ta' Lulju, 1999[4], fejn l-Avukat Paul Gauċi

---
[1] Paġ. 13 tal-proċess
[2] Paġġ. 25 – 35 tal-proċess
[3] Paġ. 39 tal-proċess
[4] Paġ. 154 tal-proċess

Maistre nħatar bħala perit legali addizzjonali minflok il-mibki Avukat Joseph M. Ċiappara;

Rat in-Nota ta’ Sottomissjonijiet imressqa mill-imħarrek fit-30 ta’ Ottubru, 2003[5];

Rat id-degriet tagħha tal-1 ta’ Ġunju, 2006[6], li bih ħatret bħala perit addizzjonali sostitut lill-Perit Arkitett Alan Saliba minflok il-mibki perit tekniku Rene’ Buttiġieġ;

Rat li fit-12 ta’ Marzu, 2009, il-periti addizzjonali ressqu żewġ Relazzjonijiet, iżda billi l-imħarrek naqas li jħallas id-drittijiet taxxati minkejja li ngħata bosta opportunitajiet biex jagħmel dan, b’degriet tas-17 ta’ Ġunju, 2009[7], din il-Qorti ordnat, għall-finijiet tal-artikolu 670(b) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta’ Malta, li tkompli tisma’ l-kawża bla ma tqis x’kienu jgħidu l-imsemmija Rapporti, u bla ħsara għal kull dritt spettanti lill-periti addizzjonali għax-xogħol minnhom imwettaq, u ħalliet il-kawża għat-trattazzjoni tal-għeluq;

Semgħet id-dikjarazzjoni magħmula mill-avukat tal-imħarrek waqt is-smigħ tat-3 ta’ Novembru, 2009;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-degriet tagħha tat-3 ta’ Novembru, 2009, li bih ħalliet il-kawża għas-sentenza;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni ta’ rivendika. L-atturi jgħidu li huma s-sidien ta’ qasam ta’ art li jinsab fil-limiti tal-Mellieħa u li biċċa minnu qiegħed f’idejn l-imħarrek u li qiegħed jgħid li

[5] Paġġ. 173 – 5 tal-proċess
[6] Paġ. 187 tal-proċess
[7] Paġ. 203 tal-proċess

huwa tiegħu. Iridu li l-imħarrek joħroġ minn dik l-art u jroddilhom il-pussess sħiħ tagħha;

Illi għal din l-azzjoni, l-imħarrek laqa' billi qal li l-attur irid juri d-dokument li jagħtih is-setgħa li jidher f'isem l-atturi l-oħrajn. Fil-mertu, laqa' billi qal li l-atturi jridu juru liema tassew hija l-art li jsemmu fiċ-Ċitazzjoni u t-titolu tagħhom għaliha. Żied jgħid li huwa wkoll għandu titolu tajjeb għall-art, għaliex hu kien xtraha b'kuntratt f'Diċembru tal-1989 u kien saħansitra irreġistraha fuq ismu fir-Reġistru tal-Artijiet;

Illi għal dak li jirrigwarda l-fatti li joħorġu mill-atti tal-kawża jirriżulta li bis-saħħa ta' kuntratt tat-23 ta' Jannar, 1925[8], diversi bdiewa, fosthom Gużeppi Pisani u Ġanni Mifsud, kisbu flimkien u in solidum bejniethom b'titolu ta' enfitewsi temporanja għal disgħa u disgħin sena b'seħħ mill-15 ta' Awissu, 1924, żewġ għelieqi fil-kontrada "Tar-Ramla" (l-Għadira) msejħin "Tal-Għerbulina", waħda tal-kejl ta' wieħed u tletin tomna u tmien kejliet (31T 0S 8K) u l-oħra ta' sebat itmien ħames sigħan u erba' kejliet (7T 5S 4K), u dan bil-patti u l-kundizzjonijiet hemm imfissra, fosthom il-ħlas ta' seba' liri u nofs ċens kull sena jitħallas b'lura kull 15 ta' Awissu lill-Parroċċa tal-Mellieħa;

Illi l-imsemmi Ġużeppi Pisani (awtur tal-awturi tal-imħarrek) miet, testat, f'Diċembru tal-1961;

Illi l-imsemmi Ġanni Mifsud (awtur tal-atturi) miet, testat[9], f'April tal-1962[10] u kien ħalla l-użufrutt lil waħda minn uliedu xebba, Ġovanna Mifsud, li mietet fl-1985. Ġanni Mifsud jiġi n-nannu tal-atturi u billi l-attur kien il-werriet waħdien li baqa' jgħix f'Malta, baqa' jaħdem l-art għal xi snin sakemm waqaf minħabba li kien sema' li minnha kellha tgħaddi triq[11];

Illi l-imħarrek xtara mingħand l-aħwa Pisani porzjon ta' art f'Ta' Għerbulina, fl-Għadira, limiti tal-Mellieħa, tal-kejl ta' tliet mija u tlieta u sebgħin metri kwadri (373m^2), bis-

[8] Paġġ. 71 sa 83 tal-proċess
[9] Dok "F", f'paġġ. 64 sa 70 tal-proċess
[10] Paġġ. 94 – 5 tal-proċess
[11] Xhieda tal-attur 29.3.1995, f'paġ. 36Ħ tal-proċess

saħħa ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar John Debono tal-4 ta' Diċembru, 1989[12]. Waqt li kien għadu fuq konvenju, ħammel l-art u neħħielha l-ħamrija li kien hemm fuqha[13]. Din l-art kienet suġġetta għaċ-ċens annwu u temporanju ta' 7ċ5 għaż-żmien li kien fadal mill-konċessjoni enfitewtika fuq imsemmija. Fis-17 ta' Jannar, 1991[14], l-imħarrek inħariġlu titolu kwalifikat ta' l-utli dominju li jagħlaq dwar l-art mertu tal-każ;

Illi f'Marzu tal-1994 infetħet din il-kawża;

Illi l-konsiderazzjonijiet ta' natura legali li jeħtieġ li jsiru dwar dan il-każ huma dawk li wieħed jistenna li jsiru f'azzjoni ta' rivendika. B'mod partikolari, jeħtieġ li wieħed jagħraf liema huwa l-ġid li l-atturi jridu jerġgħu jieħdu taħt idejhom, u t-titolu li jagħtihom dak il-jedd. Għalkemm l-imħarrek jgħid li huwa kiseb l-art bis-saħħa ta' kuntratt, f'azzjoni bħal din huwa magħruf li l-parti mħarrka li jkollha f'idejha l-ġid rivendikat m'għandha għalfejn tipprova xejn[15]. Madankollu, f'din il-kawża, l-imħarrek għażel li jilqa' b'eċċezzjoni li huwa sid l-art miżmuma minnu bis-saħħa ta' titolu maħluq b'kuntratt ta' xiri-u-bejgħ;

Illi qabel xejn, il-Qorti trid tistħarreġ l-**ewwel eċċezzjoni tal-imħarrek**. Għalkemm m'hijiex kontestazzjoni vera u proprja tal-azzjoni nnifisha, l-imħarrek irid li l-attur Anthony Fenech juri li tabilħaqq għandu l-awtorita' li jidher f'isem l-atturi l-oħrajn kif jgħid. Billi l-imħarrek baqa' qatt ma rtira din l-eċċezzjoni, l-Qorti jkollha tqisha;

Illi waqt is-smigħ tal-provi quddiem il-periti ġudizzjarji, l-attur ressaq sensiela ta' sitt prokuri (kopji awtentikati)[16] li juru li l-atturi l-oħrajn tassew ħatru lill-attur biex jidher għalihom f'din il-kawża u f'kulma hu meħtieġ in konnessjoni magħha. Dan il-punt rah ukoll il-perit legali u sab li ma hemm xejn x'iżomm lill-attur li jidher ukoll f'isem dawk is-sidien l-oħrajn;

---

[12] Dok " X ", f'paġġ. 86 – 9 tal-proċess
[13] Xhieda tiegħu 30.11.1995, f'paġ. 36L tal-proċess
[14] Dokti "SS" sa " SS2", f'paġġ. 49 sa 63 tal-proċess
[15] P.A. **5.10.1995** fil-kawża fl-ismijiet ***Falzon vs Curmi*** (Kollez. Vol : **LXXIX.iii.1257**)
[16] Dokti "PR1" sa "PR6", f'paġġ 42 – 7 tal-proċess

Illi għalhekk l-ewwel eċċezzjoni tal-imħarrek m'hemmx għalfejn wieħed iqisha iżjed;

Illi **dwar it-talbiet attriċi fil-mertu** jibda biex jingħad li, meħuda fit-tifsila sempliċi u fil-qofol tagħha, l-azzjoni attriċi hija dik tar-rivendika, jew aħjar l-azzjoni li biha l-attur qiegħed jitlob li jiġi dikjarat sid ta' ġid immobbli li huwa f'idejn l-imħarrek, bil-ħsieb li jieħdu lura f'idejh[17] mingħand min ikun fil-pussess u fl-istat li jkun jinsab fih dak il-ġid fil-waqt tas-sentenza;

Illi d-duttrina tgħallem li sid rivendikant m'għandux għalfejn jitlob tabilfors dikjarazzjoni tan-nullita' tal-att aljenatorju li bis-saħħa tiegħu l-beni jkun ġie f'idejn l-imħarrek, sabiex iseħħlu jirbaħ lura dak il-beni mingħand l-istess imħarrek[18];

Illi, kif inhu wkoll magħruf u aċċettat fid-duttrina, azzjoni ta' din l-għamla titfa' piż qawwi fuq min jagħmilha għaliex irid iressaq l-aqwa provi dwar il-jedd tiegħu fuq il-beni li jrid jieħu lura f'idejh[19]. Din ir-regola waslet biex ħolqot il-frazi *"probatio diabolica"* biex turi kemm huwa għoli l-grad meħtieġ ta' prova li jrid iressaq attur f'kawża ta' din ix-xorta: u dan għaliex *actore non probante reus absolvitur*, filwaqt li *in pari causa melior est conditio possidentis*[20] . Mhuwiex għalhekk biżżejjed li l-attur jipprova li l-ġid rivendikat m'huwiex tal-imħarrek[21]. Min-naħa l-oħra, l-imħarrek m'għandu għalfejn jipprova xejn, sakemm ma jġibx 'il quddiem huwa nnifsu l-eċċezzjoni li t-titolu tal-ġid rivendikat jinsab vestit fih[22]. Dan jingħad għaliex jekk fl-azzjoni rivendikatorja l-imħarrek jiddefendi ruħu, mhux fuq

---

[17] Art 322(1) tal-Kap 16

[18] P.A. **1.2.1936**, fil-kawza fl-ismijiet ***Scicluna vs Farrugia pro et noe*** (Kollezz. Vol: **XXIX.ii.933**) u r-riferenzi ghall-awturi u kazijiet ohrajn hemm imsemmija

[19] App. Ċiv. **9.1.2009** fil-kawża fl-ismijiet ***Markiża Beatrice Cremona Barbaro of St. George et vs Joseph Vella Galea et***

[20] App. Ċiv. **25.6.1945**, fil-kawża fl-ismijiet ***Cassar Desain vs Cassar Desain Viani et*** (Kollezz. Vol: **XXXII.i.272**)

[21] App. Ċiv. **12.2.1936** fil-kawża fl-ismijiet ***Curmi et noe vs Depiro et*** (Kollezz. Vol: **XXIX.i.475**)

[22] App. Ċiv.**21.1.1946**, fil-kawża fl-ismijiet ***Agius noe vs Ġenovese et*** (Kollezz. Vol: **XXXII.i.735**) u l- ohra P.A. **17.3.1961**, fil-kawża fl-ismijiet ***Ellul et vs Ellul et*** (Kollezz. Vol.: **XLV.ii.586**)

il-bażi tal-pussess, imma fuq dik ta' titolu, allura f'dak il-każ il-Qorti jkollha tidħol f'eżami tat-titolu vantat mill-imħarrek u tqis is-siwi tiegħu bl-istess għarbiel li tqis it-titolu tal-attur rivendikant[23];

Illi, fl-aħħarnett, huwa meħtieġ li l-attur, f'kawża bħal din, iġib provi ta' titolu li jkun oriġinali u mhux derivattiv. B'tal-ewwel, l-awturi u d-duttrina tifhem dak it-titolu li jitnissel favur persuna mingħajr ma jkun mgħoddi lilu minn ħaddieħor, filwaqt li titolu derivattiv huwa dak fejn il-jedd jgħaddi mingħand persuna għal għand oħra[24]. Dan ifisser li jista' jkun hemm kisba b'titolu oriġinali wkoll fejn il-ħaġa, qabel, kienet ta' ħaddieħor imma li tkun waslet għand is-sid attwali mingħajr ma tkun ingħaddiet lilu mis-sid ta' qabel: dan iseħħ, per eżempju, fejn wieħed jikseb bil-pussess għal żmien ta' izjed minn tletin sena bla ma qatt ikun ġie mfixkel f'dak il-pussess, jew fejn wieħed iżomm oġġett mitluq minn ħaddieħor għaż-żmien meħtieġ;

Illi, madankollu, u minħabba li f'xi każijiet ikun impossibbli li wieħed juri titolu oriġinali, sa minn dejjem ġie mogħti lir-rivendikant id-dritt li jipprova titolu aħjar minn dak tal-parti mħarrka. Fi kliem ieħor, meta l-kriterji rigorużi tal-azzjoni rivendikatorja ma jistgħux jitwettqu għar-rigward tal-piż tal-prova tat-titolu, l-attur jingħata l-jedd li jipprova titolu aħjar minn tal-parti mħarrka[25]. Din l-azzjoni hija magħrufa bħala l-*actio publiciana (in rem)*, li hija azzjoni rejali ta' għamla petitorja fejn is-saħħa tat-titolu huwa mkejjel *inter partes* u mhux, bħal fil-każ tal-azzjoni rivendikatorja vera u proprja, *erga omnes*. Huwa rimedju li l-Qrati tagħna tawh għarfien, ukoll fil-qafas ta' azzjoni ta' rivendika ta' ġid minn idejn ħaddieħor[26]. B'mod partikolari, dan it-tqabbil tat-titoli tal-parti attriċi u tal-parti mħarrka jsir meħtieġ meta, bħal fil-każ tal-lum, il-parti mħarrka tiddefendi lilha nnifisha bl-eċċezzjoni ta' titolu li jħabbatha mat-titolu tal-parti attriċi, li,

---

[23] App. Ċiv. **5.10.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***Nancy Manġion et vs Albert Beżżina Wettinger***

[24] Ara. Andrea Torrente Manuale di Diritto Privato 9ª Ediz. (1975), 29 pp 71 *et. seq.*

[25] P.A. **14.5.1935** fil-kawża fl-ismijiet ***Fenech et vs Debono et*** (Kollez. Vol: **XXIX.ii.488**); u App. Ċiv. **27.2.2003** fil-kawża fl-ismijiet ***Anna Cassar vs Carmela Stafraċe et***

[26] Ara, per eżempju, App. Ċiv. **12.12.2002** fil-kawża fl-ismijiet ***John Vella et vs Sherlock Camilleri*** u P.A. TM **9.10.2003** fil-kawża fl-ismijiet ***Benmar Company Ltd. vs Charlton Saliba*** għal espożizzjoni ċara tal-aspetti ta' dritt li jsawru din l-għamla ta' kawża

impliċitament, titqies li hija eċċezzjoni li tagħraf it-titolu tal-parti attriċi[27];

Illi dawn il-prinċipji għadhom jitħarsu b'reqqa mill-Qrati tagħna bl-istess fehma qawwija li kienet tintwera sa minn għexur ta' snin f'dan ir-rigward[28];

Illi fil-każ preżenti, l-imħarrek għażel li jgħid li għandu titolu għall-art li tagħha l-attur jippretendi li huwa s-sid. Dwar dan, wera li huwa kiseb l-art miżmuma minnu bis-saħħa ta' kuntratt pubbliku li sar ħames snin qabel ma nbdiet din il-kawża. Iżda tressqet prova wkoll[29] li turi li, madwar erba' snin qabel kiseb l-art bl-imsemmi kuntratt (mingħand l-aħwa Pisani) kien resaq lejn l-attur biex iħajru jbiegħlu sewwasew biċċa min dik l-istess art;

Illi l-Qorti jidhrilha li l-fatt waħdu li l-imħarrek, għal aktar minn darba, offra somma biex jikseb l-art mertu tal-kawża jista' jikkomprometti sewwa t-titolu tiegħu. Fil-fehma tal-Qorti, din l-imġiba tal-imħarrek tidher li tikkuntrasta mas-saħħa li t-titolu tiegħu suppost jagħtih, u titfa' dawl fuq l-intenzjoni tiegħu dwar it-titolu tiegħu nnifsu, għal dak li jirrigwarda ż-żamma *animo domini*;

Illi apparti milli f'azzjoni bħal din tal-lum tista' ssir sew bil-wiri ta' titolu ta' kisba u kif ukoll b'kwalunkwe meżż ieħor permess mil-liġi[30], f'dan il-każ jidher li t-titolu tal-atturi huwa stabilit bis-saħħa tal-kuntratt ta' enfitewsi magħmul favur l-awtur tagħhom u oħrajn. Dan, fil-fehma tal-Qorti, u kif wera l-fehma toegħu l-perit legali mqabbad mill-Qorti, huwa titolu ineċċepibbli li jsejjes l-azzjoni attriċi. Minbarra dan, it-titolu tal-atturi jegħleb lil dak tal-imħarrek dwar l-art mertu tal-każ;

Illi għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti sejra tilqa' l-ewwel talba attriċi;

---

[27] Ara, f'dan is-sens App. Ċiv. **16.5.1962** fil-kawża fl-ismijiet ***Abela vs Żammit*** (Kollez. Vol: **XLVI.i.619**)
[28] Ara, per eżempju, App. Ċiv. **26.5.1998**, fil-kawża fl-ismijiet ***Vella vs Buħaġiar*** (Kollezz. Vol: **LXXXII.ii.1730)**
[29] Xhieda ta' Joseph Azzopardi 16.6.1995, f'paġ. 36J tal-proċess
[30] P.A. GV **28.5.2003** fil-kawża fl-ismijiet ***Direttur tal-Artijiet vs Riviera Resort Hotel Limited et***

Illi dwar it-**tieni talba attriċi**, tajjeb jingħad li wieħed mill-effetti tal-azzjoni ta' rivendika huwa dak li l-attur rivendikant jieħu lura l-ġid tiegħu mingħand il-pussessur fil-kundizzjoni li dak il-ġid ikun jinsab fil-mument tal-kawża. Dan ifisser li l-parti mħarrka ma hijiex mistennija li trodd lura l-ġid fil-kundizzjoni pristina tiegħu[31], imma f'dik li jkun fiha fil-waqt li ġiet eżerċitata l-azzjoni. L-istess jidher li jippreskrivi l-artikolu 322(2) tal-Kodiċi Ċivili ta' Malta. Imkien ma jissemma li l-imħarrek irid iwaqqa' dak kollu li jkun inbena fuq l-art tar-rivendikant;

Illi għall-istess raġunijiet li wasslu biex tintlaqa' l-ewwel talba, l-Qorti sejra tilqa' wkoll it-tieni talba;

Illi dwar it-**tielet talba attriċi**, jingħad li din kulma titlob hu l-ħatra ta' nutar biex jippubblika l-kuntratt relattiv u l-ħatra ta' kuraturi għall-eventwali kontumaċi;

Illi mill-kostatazzjonijiet tekniċi li saru mill-perit minnha maħtur, jirriżulta li l-art li l-imħarrek kiseb bil-kuntratt tal-1989 hija firxa usa' u akbar mill-art rivendikata mill-atturi. Dan ifisser, għalhekk, li l-Qorti ma tistax tilqa' l-pretensjoni attriċi biex tordna t-tħassir tal-kuntratt imsemmi kollu kemm hu. Minn dak li seta' joħroġ mill-provi fl-atti tal-kawża, terġa' u tgħid, l-art rivendikata mill-atturi hija kollha inkluża fl-art miksuba mill-imħarrek, imma hu kiseb aktar ukoll fuq kull naħa tal-art tal-atturi, b' mod li l-art tal-atturi tinsab marsusa bejn żewġ strixxi art miksubin mill-imħarrek;

Illi l-perit legali kien issuġġerixxa wkoll li, ladarba l-imħarrek kien kiseb ir-reġistrazzjoni ta' titolu kwalifikat mir-Reġistru tal-Artijiet fuq l-art miksuba minnu, din il-Qorti kellha tqis jekk kellhiex issejjaħ fil-kawża lir-Reġistratur tal-Artijiet biex f'kull bidla li tkun sejra ssir fl-imsemmi titolu bis-saħħa tad-dispożizzjonijiet ta' din is-sentenza, tkun torbot ukoll lill-istess Reġistratur[32];

---

[31] Ara, f'dan ir-rigward, Torrrente *op. cit.* Par. 209, paġ. 358-9
[32] Art. 51(5) tal-Kap 296

Illi f'dan ir-rigward, il-Qorti ma jidhrilhiex li għandha tilqa' l-istedina tal-perit legali. Fl-ewwel lok, l-ebda waħda mill-partijiet ma ħasset il-ħtieġa li, minkejja li għadda dan iż-żmien kollu minn mindu tressqet ir-Relazzjoni peritali, kellha tressaq talba f'dan is-sens. Fit-tieni lok, l-ebda waħda mit-talbiet attriċi ma titlob speċifikatament l-għoti mill-Qorti ta' xi ordni għat-tħassir tal-imsemmi titolu, u għalhekk din il-Qorti ma ssibx li tkun qiegħda tagħmel sewwa li tiddeċiedi dwar xi ħaġa li ma ntalbitx. Fit-tielet lok, is-sejbien favur l-atturi f'din il-kawża ma jinżammx bil-fatt li fuq l-art in kwestjoni saret reġistrazzjoni ta' titolu kwalifikat. Skond it-termini tal-istess liġi speċjali, kull parti tista' tagħżel li tressaq il-proċedura meħtieġa biex, fiċ-ċirkostanzi hemm maħsuba, jsir il-bdil meħtieġ fiċ-ċertifikat tat-titolu li jkun;

Illi, għalhekk, għall-finijiet tat-tielet talba attriċi, l-Qorti sejra tillimita ruħha biex taħtar nutar pubbliku u kuratur deputat, imma tirriżerva li tipprovdi aktar skond ma jkun meħtieġ f'każ li tintalab li tagħmel dan;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi:

Tilqa' l-ewwel talba attriċi u ssib li l-atturi huma l-utilisti tal-art li tinsab fit-territorju msejjaħ "*ċ-Ċens tal-Għerbulin*", magħrufa wkoll bħala "*Tas-Sellum*", fil-limiti tal-Mellieħa, tal-kejl ta' madwar mija u sitta u tmenin punt ħamsa metri kwadri (186.5 m^2);

Tilqa' t-tieni talba attriċi billi tordna lill-imħarrek joħroġ mill-ġid proprjeta' tal-atturi u jroddielhom lura fi żmien tletin (30) jum mil-lum;

Tilqa' t-tielet talba attriċi billi taħtar lin-Nutar Dottor Marco Burlo' biex jippubblika l-att nutarili meħtieġ fil-jum, ħin u post li l-Qorti tiffissa meta ssirilha talba f'dan is-sens mill-istess nutar pubbliku; u lill-Avukat Dottor Benjamin Valenzia bħala kuratur biex jidher fuq l-imsemmi att f'isem dawk li jonqsu li jersqu;

Tiċħad l-eċċezzjonijiet kollha tal-imħarrek, billi m'humiex mistħoqqa fil-fatt u fid-dritt; u

Tikkundanna lill-imħarrrek iħallas **l-ispejjeż tal-kawża**, magħduda dawk tal-kuratur deputat u dawk marbutin mal-att nutarili li jista' jkun pubblikat skond kif ordnat b'din is-sentenza.

Moqrija

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------